

POSUDEK VEDOUcí BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Kyberfeminismus a sexualita v kyberprostoru

Vypracovala: Markéta Švecová

Vedoucí práce: Mgr. Petra Jedličková

Hodnocení: 40 kreditů, známka 1

Cíl práce:

Zadání práce stavělo na skutečnosti, že transformace společnosti na společnost informační formuje m.j. také kulturně-sociální prostředí, v jakém se jedinec či skupina nachází. Práce se měla zaměřit ne jednu velmi specifickou subkulturu, kyberfeministky pracující aktivně se sexualitou žen a mužů, a to ze dvou důvodů: 1) kyberfeminismus formuje významné virtuální komunity, jejichž zkoumání přináší nové poznatky o konstrukci identity ve virtuálním prostředí a 2) ačkoliv se objevují – zejména v posledních dvou letech – kvalitní práce na toto téma, feministická reflexe tento fenomén zcela nepokrývá a zejména v českém prostředí se některým tématům vyhýbá, jedním z nich je právě i pornografie a její aktivní využití k vyjádření identity, sexuality a příslušnosti k určité komunitě. Práce vznikala důstojně dlouhou dobu, za kterou autorka nastudovala a promyslela řadu textů a přístupů a velmi pečlivě tyto poznatky konzultovala. Tyto konzultace postupně autorku dovedly k uchopení zadání práce, tedy pochopit kontext, kyberprostor a koncept kyborga, z feministického pohledu a v jeho světle pak analyzovat, jak pracují vybrané virtuální komunity se sexualitou.

Zvolená metoda:

Studentka se nejprve zaměřila na stěžejní teoretické práce zabývající se kyberprostorem a kyborgem z feministického hlediska. Prostudovala tyto texty s cílem hledat posun ve feministické reflexi kyberprostoru a kyborga a/nebo případně nalézat různé názorové proudy; texty pocházely od různých autorek a také z různých období. Z tohoto důvodu je představen koncept kyborga na základě analýzy textů dvou autorek odlišných názorových i časových proudů: Donny Haraway a Sadie Plant. Na základě této teoretické přípravy pak byly vybrány konkrétní příklady hnutí (resp. individuálních přístupů jednotlivých aktivistek/umělkyně), které reprezentují různé úhly pohledu na tutéž výzvu: sexualita v kyberprostoru a reprezentace ženského těla v něm. Rozdílnost těchto příkladů (Shu Lea Cheang, Francesca da Rimini a Cherie Matrix) má m.j. demonstrovat fakt, že kyberfeminismus není homogenní hnutí, ale že i v jedné jeho specifické odnoži můžeme nalézt různé přístupy a strategie, které odpovídají prostředí, ve kterém vznikly: kyberprostor je složen jako mozaika, síť vzájemných propojení a časových spojení, nekonečno momentálních konfigurací, které se skládají kolem konkrétního dotazu, jedince, času či lokalizace.

Struktura práce:

Práce je rozdělena do šesti kapitol, z nichž tři jsou stěžejní: feministická reflexe kyberprostoru založená na četbě základních textů, kapitola zvláště věnovaná konceptu kyborga jako důležitého výchozího modelu a kapitola, která představuje tři různé strategie přístupu k otázkám sexuality a jejího zobrazování. Všechny kapitoly práce tvoří harmonický celek a jsou logicky provázané, navzdory faktu, že se autorka musela (více či méně úspěšně) vypořádávat s velmi odlišnými zdroji informací, styly psaní, protichůdnými názory a především vývojem a rozrůzněním názorových proudů ve feministické reflexi, která od utopického technooptimismu prošla obdobím politického angažmá na telekomunikačním trhu, antiglobalizačním aktivismem až k post-post-modernímu kyberumění.

Volba informačních zdrojů:

Studentka v tomto ohledu předvedla výbornou volbu a práci se zdroji, pracovala s anglicky psanými texty i elektronickými zdroji, komunikovala rovněž s některými odborníky v oboru. Bibliografie obsahuje 37 záznamů, práce je doplněna dvěma obrázky a vysvětlivkami.

Stylistická úroveň a formální úprava práce:

Práce je napsána čtivě, po formální stránce je práce přehledně a logicky členěná. K práci nemám v tomto směru žádné výhrady.

Doplňující otázka pro obhajobu:

Práce vyčerpávajícím způsobem odpovídá na otázky stanovené při zadání, proto bych neměla žádné doplňující otázky, spíše by mě zajímalo, kde byste hledala argumenty pro politickou angažovanost kyberfeminismu, určitě jej totiž nelze srovnávat s jinými politickými hnutími, která se vyskytují mimo virtuální prostor, právě kybeprostor je totiž specifické prostředí – co je v něm (nebo na něm) tedy politické?

V Praze, dne 29. 8. 2006

Petra Jedličková